

ਐਤਵਾਰ, 2 ਮਾਰਚ, 2025

19 ਫੱਗਣ { ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ 556
ਬਿਕਰਮੀ 2081

ਜਿਲਦ/VOL. : 73

ਅੰਕ/NO. : 271

ਰੋਜ਼ਾਨਾ

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ

DAILY NAWAN ZAMANA • SUNDAY, 2 MARCH, 2025

ਜਲੰਧਰ

‘ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ’ ਦੇ ਫੋਨ ਨੰਬਰ

ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ (ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ)	0181-5097300
ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿਭਾਗ	0181-5097302
ਸਾਹਿਤ ਸੰਪਾਦਕ (ਐਤਵਾਰ)	0181-5097305
ਗੋਪੀਕੁਮਾਰ	0181-5097310
ਵੈੱਬ ਟੀ ਵੀ	0181-5133160

You Tube nawan zamana TV

ਕੀਮਤ/PRICE : 5.00 ਰੁਪਏ

Regd. No : L-4/Pb-JL-0023/2024-26, (R.N.L.)-00068/57

E-mail : nawan zamana@gmail.com

www.nawanzamana.in

ਸਫ਼ੇ : 8+6=14

ਟਰੰਪ ਨਾਲ ਝੜਪ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੂਰਪੀ ਆਗੂਆਂ ਜ਼ੇਲੈਂਸਕੀ ਦੀ ਪਿੱਠ ਥਾਪੜੀ

ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਜੰਗ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ 750 ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਛਾਪੇ

ਨਿਊ ਯਾਰਕ : ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਤੇ ਉਘੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੀ ਡੀ ਵਾਸ਼ ਦੀ ਯੂਕਰੇਨੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵੋਲੋਦੀਮੀਰ ਜ਼ੇਲੈਂਸਕੀ ਨਾਲ ਤਲਖਕਲਾਮੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੂਰਪੀ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਜ਼ੇਲੈਂਸਕੀ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿੱਚ ਆਏ ਬਿਆਨਾਂ ਨੇ ਰੂਸ-ਯੂਕਰੇਨ ਜੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਯੂਰਪ ਵਿਚਾਲੇ ਤਿੱਖੇ ਮਤਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲੈ ਆਂਦਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਤੇ ਵਾਸ਼ ਨੇ ਜ਼ੇਲੈਂਸਕੀ 'ਤੇ ਰੂਸ ਨਾਲ ਜੰਗ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ, ਪਰ ਜ਼ੇਲੈਂਸਕੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਖਾਹੋ-ਪੀਤੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਟਰੰਪ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਟਰੰਪ ਤੇ ਵਾਸ਼ ਨੇ ਉਦਘਾਟਨ ਵਿੱਚ ਮੀਡੀਆ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ੇਲੈਂਸਕੀ 'ਤੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ। ਜ਼ੇਲੈਂਸਕੀ ਨੇ ਟਰੰਪ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ ਟਰੰਪ ਦੇ ਚੀਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਏ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਯੂਕਰੇਨ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਪਦਾਰਥਾਂ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂਕਰੇਨੀ ਵਫ਼ਦ ਨੂੰ ਨਿਕਲ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਯੂਕਰੇਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ੇਲੈਂਸਕੀ ਨੇ ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਨਾਟੋ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਮਾਰਕ ਰੂਟੇ ਸਣੇ ਕਈ ਯੂਰਪੀ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਮਾਇਤ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ

ਕੀਤਾ। ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਇਮੈਨੂਅਲ ਮੈਕੌਨ ਦੋਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂਕਰੇਨੀ ਵਫ਼ਦ ਨੂੰ ਨਿਕਲ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਯੂਕਰੇਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ੇਲੈਂਸਕੀ ਨੇ ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਨਾਟੋ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਮਾਰਕ ਰੂਟੇ ਸਣੇ ਕਈ ਯੂਰਪੀ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਮਾਇਤ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ/ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਗੁਰਜੀਤ ਬਿੱਲਾ/ ਨਰਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ) ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਜੰਗ ਛੇਤੀਆਂ ਪੁਲਸ ਨੇ ਸਨਿੱਚਰਵਾਰ ਸੁਬਾ ਭਰ 'ਚ 750 ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਛਾਪੇ ਮਾਰੇ। ਇਸ ਅਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਰੀਬ 12 ਹਜ਼ਾਰ ਪੁਲਸ ਅਫਸਰ ਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਮੁਹਿੰਮ ਤੇਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਸੀਨੀਅਰ ਕੋਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਕੋਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ, ਤਰਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸੌਧ, ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਲਾਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡੀ ਜੀ ਪੀ ਗੋਵਿੰਦ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਕੇ ਏ ਪੀ ਸਿਨਹਾ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਚੀਮਾ ਨੂੰ ਪਠਾਨਕੋਟ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ, ਰੋਪੜ, ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਅਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦਾ

ਇਹ ਡਰਾਮਾ ਹੈ : ਬਾਜਵਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਰ ਦੇ ਆਗੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਇਰਾਦੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਹਨ। ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਹਰ ਕੋਈ, ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰੇਗੀ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪਹਿਲਾ ਯੋਗਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ‘ਨਸ਼ਾਮੁਕਤ’ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਨਸ਼ਾਮੁਕਤ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ?” ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਤਬਾਹੀ ਕੱਢੇ ਹੈ, ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਰੋਡ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉੱਚ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਢਾਂਚੀ ਗਈ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਫੜਨ ਜਾਂ ਸਪਲਾਈ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋ। ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਇਹ ਡਰਾਮਾ ਹੈ।

ਚਾਰਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਪਟਿਆਲਾ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਮੁਕਤਸਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਤਰਨਪ੍ਰੀਤ ਸੌਧ ਸੰਗਰੂਰ, ਬਰਨਾਲਾ, ਬਠਿੰਡਾ, ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ, ਮੋਗਾ ਅਤੇ ਮਲੋਕੋਟਲਾ ਦੇਖਣਗੇ। ਲਾਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ● ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 2 'ਤੇ

ਮਾਣਾ ਤਰਾਸ਼ਦੀ 'ਚ ਚਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਮੌਤ, ਪੰਜ ਦੀ ਭਾਲ ਜਾਰੀ

ਦੇਹਰਾਦੂਨ : ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੇ ਚਮੌਲੀ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮਾਣਾ 'ਚ ਸਥਿਤ ਸੀਮਾ ਸੜਕ ਸੰਗਠਨ (ਬੀ ਆਰ ਓ) ਦੇ ਕੈਂਪ 'ਚ ਬਰਫ ਦੇ ਤੋੜੇ ਡਿੱਗਣ ਕਾਰਨ ਕਈ ਫੁੱਟ ਬਰਫ ਹੇਠਾਂ ਫਸੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 55 ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 50 ਕੱਚ ਲਣ ਗਏ, ਜਦਕਿ ਪੰਜਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਜਾਰੀ ਸੀ। ਕੱਚੇ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ 57 ਮਜ਼ਦੂਰ ਟਿੱਕੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਗਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਬਦਰੀਨਾਥ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਮਾਣਾ ਪਿੰਡ ਭਾਰਤ-ਤਿੱਬਤ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ 3200 ਮੀਟਰ ਦੀ ਉਚਾਈ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ।

ਸਨਿੱਚਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਮੌਸਮ ਸਾਫ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜਾਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਗਈ। ਚਮੌਲੀ ਦੇ ਡੀ ਸੀ ਸੰਦੀਪ ਤਿਵਾੜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਜ਼ਦੂਰ ਪੰਜਾਬ, ਬਿਹਾਰ, ਯੂ ਪੀ, ਉੱਤਰਾਖੰਡ, ਹਿਮਾਚਲ ਤੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਸਨ।

ਮੈਂ ਵੀ ਬੈਗ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ : ਜਥੇਦਾਰ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਗੈਂਗਸਟਰ ਫੱਟੜ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇ ਤੋਂ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਚੌਲ੍ਹੀ ਚਰਚਾ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਬੈਗ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਤਿਆਰ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸਨਿੱਚਰਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇੱਥੇ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੈਰਸਮੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਇਸ ਕਥਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਗੇ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਇਸ ਅਗੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਗੁਰੂ ਦੇ ਭਾਣੇ ਮੁਤਾਬਕ ਹਨ। ਇਹ ਸੇਵਾ ਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਭਰਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 2 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੀ ਫ਼ਸੀਲ ਤੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਕੇ ਭਰਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੱਤ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ

ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸਨਿੱਚਰਵਾਰ ਪੁਲਸ ਅਤੇ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਉਲਝੇਗੀ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਸ ਟੀਮ ਨਾਲ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਹੋ ਗਈ। ਐੱਸ ਐੱਸ ਪੀ ਮੁਹਾਲੀ ਦੀਪਕ ਪਾਰਿਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੋਲਡੀ ਬਰਾੜ ਤੇ ਲਾਰੈਂਸ ਬਿਬਨੋਈ ਗੈਂਗ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਫਿਰੌਤੀ ਤੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਕਈ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹਨ। 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਫਿਰੌਤੀ ਮੰਗਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਇੱਕ ਕੇਸ ਐੱਸ ਐੱਸ ਐੱਸ ਪੀ ਪੁਲਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਤ ਤੇ ਸੰਦੀਪ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗਿਰਾਫ਼ ਦੌਰਾਨ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਥਿਆਰ ਡੇਰਾਬੱਸੀ ਨੇੜੇ ਘੱਗਰ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਲੁਕਾਏ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਥੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ 'ਤੇ ਡੀ ਐੱਸ ਪੀ ਡੇਰਾ

ਜੰਗੂ ਭਗਵਾਨਪੁਰੀਆ ਦਾ ਸਾਥੀ ਛੇ ਪਿਸਤੌਲਾਂ ਸਣੇ ਕਾਬੂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਡੀ ਜੀ ਪੀ ਗੋਰਵ ਯਾਦਵ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੈਂਗਸਟਰ ਜੰਗੂ ਭਗਵਾਨਪੁਰੀਆ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਭਾਇਟ 32 ਬੋਰ ਦੇ ਛੇ ਪਿਸਤੌਲ ਅਤੇ 10 ਗੋਲੀਆਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਛੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਗੁਰਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਵਡਿੰਗ ਸੁਬਾ ਸਿੰਘ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਤਲ, ਲੱਟਵੇਰ, ਐੱਨ ਡੀ ਪੀ ਐੱਸ ਐੱਕਟ ਤੇ ਅਸਲਾ ਐੱਕਟ ਦੇ 8 ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਹਨ। ਡੀ ਜੀ ਪੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਸ ਦੇ ਕਾਉਂਟਰ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਵਿੰਗ ਨੂੰ ਖੁਫੀਆ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਬਾਈਪਾਸ ਵਿਖੇ ਆਈ ਐੱਮ ਐੱਮ ਨੇੜੇ ਨਾਕਬੰਦੀ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ। ਮੁੱਢਲੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਹ ਹਥਿਆਰ ਉਸ ਨੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਟੇਟ ਸਪੈਲ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਸੈੱਲ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਥਿਤ ਥਾਣੇ ਵਿਖੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਹੋਸਟਲ ਅੱਗੇ ਟੂਣਾ

ਵਿੱਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਫੈਲ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੁਰੰਤ ਇਸ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਵਾਰਡਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ। ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੇ ਵਾਰਡਨ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਮਜ਼ਾਕ ਆਦਿ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਹੋਸਟਲ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਾਰਡਨ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰਭਾਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ। ਵਾਰਡਨ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਸਖਤ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸੰਜੀਵ ਪੁਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਗੇ।

ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉਲੀਕੇ ਤਿਆਗੀ ਸਮਾਗਮ

ਵਿਸ਼ਵ ਰੰਗਮੰਚ, ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੇ ਕਾਰਲ ਮਾਰਕਸ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਲੰਧਰ : ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਉਪਰੰਤ ਮਾਰਚ, ਅਪ੍ਰੈਲ ਅਤੇ ਮਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਉਲੀਕੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ, ਜਨਰਲ

ਸ਼ਿਮਲਾ 'ਚ ਅੱਗ ਨਾਲ ਸੈਲਾਨੀ ਦੀ ਮੌਤ, ਦੋ ਜ਼ਖਮੀ

ਸ਼ਿਮਲਾ : ਇੱਥੇ ਕੱਚੀ ਘਾਟੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਬਣੀ ਨਿੱਜੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵਿੱਚ ਭਿਆਨਕ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਇੱਕ ਸੈਲਾਨੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਰ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਰਾਤ ਕਰੀਬ 11.30 ਵਜੇ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਸਮੇਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸੈਲਾਨੀ ਸੌਂ ਰਹੇ ਸਨ। ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਭੱਜਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਏ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਕੋਰਗਾਓ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਰਿਤੋਸ਼ ਅੱਗ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ। ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਆਸ਼ੀਸ਼ ਅਤੇ ਅਵਧੂਤ ਸ਼ਿਮਲਾ ਦੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਜ਼ੇਰੇ ਇਲਾਜ ਹਨ।

ਅੱਜ-ਨਾਮਾ

ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ ਮੁੜ ਕੇ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਗਏ, ਬੋਲਣ ਲੱਗੇ ਈ ਸਖਤ ਫਿਰ ਬੋਲ ਭਾਈ।

ਨਾਂਅ ਕਿਸੇ ਦਾ ਭਾਵੇਂ ਨਾ ਲਿਆ ਉਹਨਾਂ, ਆਖੀ ਬਾਤ ਫਿਰ ਬਹੁਤ ਹੋ ਖੋਲ੍ਹ ਭਾਈ।

ਜਿਹੜੇ ਟੋਲੇ ਤੋਂ ਬਣੀ ਸੀ ਬਹੁਤ ਅੱਕੜ, ਇੱਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੋਲ ਭਾਈ।

ਆਖਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਹੁਕਮ ਪੈਣਾ, ਪਦਵੀ ਭਾਵੇਂ ਨਾ ਰਹੇ ਇਹ ਕੋਲ ਭਾਈ।

ਬੰਦੇ ਨਾਲੋਂ ਈ ਪਦਵੀ ਦਾ ਮਾਣ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਿਹਾ ਈ ਠੀਕ ਭਾਈ।

ਫੈਸਲਾ ਦੇਣਗੇ ਕਦੋਂ ਫਿਰ ਆਖਰੀ ਉਹ, ਉਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਰਹੇ ਕਦੇ ਤਰੀਕ ਭਾਈ।

-ਤੀਸ ਮਾਰ ਖਾਂ

ਵਿਸ਼ਵ ਦੀਆਂ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਾਂ : ਮੋਦੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਸਨਿੱਚਰਵਾਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ 'ਵੱਕਲ ਫਾਰ ਲੋਕਲ' ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਫਲ ਮਿਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤੀ ਉਤਪਾਦ ਆਲਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੋਦੀ ਨੇ ਐੱਨ ਐੱਕਸ ਟੀ ਕਨਕਲੇਵ ਵਿੱਚ 'ਨਿਊਜ਼ ਐਂਕਸ ਵਰਲਡ' ਚੈਨਲ ਲਾਂਚ ਕਰਨ ਮੌਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ 'ਬੈਕ ਆਫਿਸ' (ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਕ ਤੇ ਸਹਾਇਕ ਕਾਰਜ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ, ਜੋ ਗਾਹਕਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਮੁਖਾਤਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ) ਵਜੋਂ ਦੇਖਦੀ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਮੁਲਕ ਹੁਣ ਦੁਨੀਆ ਲਈ 'ਇੱਕ ਕਾਰਖਾਨਾ' ਬਣ ਕੇ ਉੱਭਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਹੁਣ 'ਕਾਰਜ ਬਲ' ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਇੱਕ 'ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਕਤੀ' ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਹੁਣ ਸੈਮੀਕੋਡਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਜਗਮਗ ਢੇਰ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੇ

ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਖਰਚਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ₹5,000 ਦੀ ਬੱਚਤ ਕੀਤੀ

ਪਹਿਲਾਂ ਖਰਚ ਕਰੋ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ!

- ਖਰੀਦਾਰੀ
- ਵਿਲਾਮਾਂ
- ਡਿਨਰ

- ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਬਿੱਲ
- ਸਕੂਲ ਦੀ ਫੀਸ
- ਦੁੱਧ ਦਾ ਬਿਲ

ਆਪਣਾ ਮਾਸਿਕ ਬਜਟ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਬੱਚਤ ਕਰੋ। ਸਮਾਰਟ ਬਣੋ, ਵਿੱਤੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ।

ਆਰਬੀਆਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ...
ਵਿੱਤੀ ਸਮਝਦਾਰੀ, ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਨਾਰੀ

ਹੋਰ ਵੇਰਵਿਆਂ ਲਈ,
www.rbi.org.in 'ਤੇ ਜਾਓ
ਫੀਡਬੈਕ ਲਈ,
rbi@rbi.org.in 'ਤੇ ਲਿਖੋ

ਜਨ-ਹਿਤ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਕਰਤਾ
ਤਾਰਟੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ
RESERVE BANK OF INDIA
www.rbi.org.in

24 ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਟਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਈਆਂ ਐਫ ਆਈ ਆਰ ਦਰਜ : ਪਾਲੀਵਾਲ

ਚੇਤਨਪੁਰਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਸ਼ਬਦ ਚੇਤਨਪੁਰੀ, ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੱਟੀ, ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ) - ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸੂਚੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੱਖੀ ਤਸਕਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਟਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿੱਚ ਗਈ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ 1274 ਸਥਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਚੈਕਿੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ 24 ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਟਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪੁਲਸ ਜ਼ੋਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਕਰਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 5 ਫਰਵਰੀ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਹੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ 7 ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚੋਂ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੇ 337 ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਪਰਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 131 ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਲ ਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਵਾਇਆ ਪਨਾਮਾ ਡੱਕ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਭਾਰਤ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀ

ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਭੇਜ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਨਾਮਾ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੰਨੇ ਭਾਰਤੀ ਹਨ? ਕਿੰਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਹਨ? ਬਾਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭਾਰਤ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸਾਡੀ ਕੋਈ ਮਦਦ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਦੋ ਦਿਨ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਹਨ, ਕੋਈ ਅਪਰਾਧੀ ਨਹੀਂ। ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨੱਗ ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਟਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਲਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਗਵਾਹੇ ਹਨ, ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਤਲੱਦ ਵੀ ਝੱਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਦਿਲੀ ਗੁਮਚਦੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਾਂ ਮਨਰ ਲਾਲ ਖੱਟਰ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਦਿੰਦੇ ਪਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਦ ਕਿ ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਬੁੱਢਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਮ ਦਾ ਬੀਜ ਖੁਦ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ : ਮੁੱਖ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਫ਼ਸਰ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, (ਜਨਕ ਮਹਾਸਨ) - ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਫ਼ਸਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖੱਤਰੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ 10 ਬਲਾਕਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਨੁਕੱਸ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਲੜੀ ਤਹਿਤ ਬਲਾਕ ਦਿਨਾਨਗਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮੁਣਾਂਵਾਲੀ ਵਿਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਕਿਸਾਨ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਨੁਕੱਸ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਫ਼ਸਰ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ ਪਿੰਡ ਮੁਣਾਂਵਾਲੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ

ਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਗਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਿਖਲਾਈ ਅਫ਼ਸਰ ਰਾਜੀਵ ਖੱਬਰ ਸਹਾਇਕ ਮੰਡੀਕਰਨ ਅਫ਼ਸਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਕਾਸ ਅਫ਼ਸਰ, ਗੁਰਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਹਾਇਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸਮੇਤ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਫ਼ਸਰ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸੁਲਭ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਹਰ ਬੁੱਢੇਵਾਰ ਅਤੇ ਗਰੇਬਰਵਾਰ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਸਕੂਲ ਦੇ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਇੱਕ ਵਜੇ ਤੱਕ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਮਾਰਗ ਖੱਬਰ 'ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਵਿਕੇਰਤਾਵਾਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਘਟਾਈ ਜਾ ਸਕੇ।

ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਦਦਗਾਰੀ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਯਤਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਵੀ ਆਪਣੀ ਫ਼ਸਲ ਦਾ ਨਿਰੰਤਰ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਾਰਿਗਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਰਾਜੀਵ ਖੱਬਰ ਨੇ ਖੇਤੀ ਜਿਠਸਾ ਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਦਿਲਗਾਜ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੀਐਮ. ਕਿਸਾਨ ਸਨਮਾਨ ਨਿਧੀ ਯੋਜਨਾ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਜਗਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਦਿਲਗਾਜ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੀਐਮ. ਕਿਸਾਨ ਸਨਮਾਨ ਨਿਧੀ ਯੋਜਨਾ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਗੁਰਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਭਾਲੀ ਨਿਭਾਈ।

ਸ੍ਰੀ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਬਲਿਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ 'ਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਾਏ

ਸ਼ਹੀਦਾ (ਸੋਇਮ ਆਨੰਦ) - ਸ੍ਰੀ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਬਲਿਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਕੋਲ ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵਿਨੋਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਕੋਇਆ ਦੇ ਆਪਣੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਕੂਲ ਦੇ ਚਾਰ ਹਾਊਸ ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਡੇਵਿਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵਿਨੋਦ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦਾ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਹ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿਚ ਨਿਪੁੰਨ ਹੋ ਸਕਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਜੇਤੂ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵਿਨੋਦ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵਿਨੋਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਡੀ ਪੀ ਏ ਇਬਾਲ ਸਿੰਘ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੈਡਮ ਪਾਰਿਵਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਗੁਬਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਨਾਥ ਦੇ ਜੇਕਾਰੇ ਲਗਦੇ ਗਏ। ਲੰਗਰ ਭੰਡਾਰ ਦੌਰਾਨ ਕੈਮਿਸਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪੂਰੀ, ਜਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਰੰਗਿਤ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਮੁਨੀਸ਼ ਬੰਗੜੀ ਚੱਕ ਤਨ ਤਾਰਨ ਵਿਖੇ ਭੰਡਾਰ ਵਿਚ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੈਮਿਸਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਮੁਖੀ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਭੰਡਾਰ ਵਿਚੋਂ ਲੰਗਰ ਮਰਵਾਹਾ, ਆਦਿ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਕਾਏ ਖੋਜੀ ਗੁਪਤਾ, ਸੰਚਿਤ ਗੁਪਤਾ, ਜਿੰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਭੰਡਾਰ ਵਿਚੋਂ ਲੰਗਰ ਮਰਵਾਹਾ, ਆਦਿ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਕਾਏ ਖੋਜੀ ਗੁਪਤਾ, ਸੰਚਿਤ ਗੁਪਤਾ, ਜਿੰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਭੰਡਾਰ ਵਿਚੋਂ ਲੰਗਰ ਮਰਵਾਹਾ, ਆਦਿ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਕਾਏ ਖੋਜੀ ਗੁਪਤਾ, ਸੰਚਿਤ ਗੁਪਤਾ, ਜਿੰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਲੰਗਰ ਭੰਡਾਰ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਕੈਮਿਸਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਮਦਦਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਸ਼ਯਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਫਕਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਭਗਵਾਨ ਭੋਲੇ

ਮੀਂਹ ਪਿਠ ਗਰੀਬ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ ਡਿੱਗੀ, ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਅ

ਕਾਦੀਆਂ (ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਲਹੋਤਰਾ) - ਲੰਘ ਵੀਰਵਾਰ ਅਤੇ ਬੁੱਢੇਵਾਰ ਨੂੰ ਹੁਕ ਹੁਕ ਕੇ ਹੋਈ ਹਲਕੀ ਤੋਂ ਦਰਮਿਆਨੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਜਿੱਥੇ ਕਣਕ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਲਾਭਦੇਹ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਇਹ ਬਾਰਿਸ਼ ਗਰੀਬ ਪਰਵਾਰ ਲਈ ਆੜਤ ਬਣ ਕੇ ਬਰਸੀ ਹੈ। ਬੁੱਢੇਵਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣਾ ਦਿਨ ਵਾਰ ਹੁਕ ਕੇ ਹੋਈ ਹਲਕੀ ਤੋਂ ਦਰਮਿਆਨੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਨੇ ਜੀਵਨ ਉੱਲਝ ਪੁਥਲ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪਰਵਾਰ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਕਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਕਾਧਨੂੰਵਾਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਸੇਵੇਵਾਲ ਕਲਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਗਰੀਬ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਮਕਾਨ ਦੀ ਛੱਤ ਇਸ ਬਾਰਿਸ਼ ਨੇ ਢਹਿ ਗਈ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਯੋਗਰਾਜ ਵਾਸੀ ਸੇਵੇਵਾਲ ਕਲਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੇੜੀ ਬੁੱਢੇਵਾਰ ਦੀ ਦੋਸ਼ ਸ਼ਾਮ 8-30 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਵਾਰ ਸਮੇਤ ਗਾੜ ਦਾ ਖਾਣਾ ਖਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਿਸ ਠਹਿਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਉਹ ਖਾਣਾ ਖਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਠਹਿਰ ਦੀ ਛੱਤ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਪਈ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਇਹ ਗੱਲ ਕਿ ਜਿਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਇਹ ਬਾਲਿਆਂ ਵਾਲੀ ਛੱਤ ਹੋਰਾਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਡਿੱਗੀ, ਉਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਰਵਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਜੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬੈਠਾ,

ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਹੋ ਗਿਆ ਪਰ ਛੱਤ ਡਿੱਗਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਕਮਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਿਆ ਘਰੇਲੂ ਸਮਾਨ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ। ਯੋਗਰਾਜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਕਾਨ ਦੀ ਛੱਤ ਨੂੰ ਇੰਦਰਾ ਆਵਾਜ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਪੱਕਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਕਈ ਵਾਰ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਉਸ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਹਾਲਾਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦਾ ਮਕਾਨ ਪੱਕਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਯੋਗਰਾਜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਿੱਤੇ ਵਜੋਂ ਡਰਾਈਵਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਦਾ ਮਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਮਕਾਨ ਦੀ ਛੱਤ ਨੂੰ ਪੱਕਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਪੁੱਜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲੋਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੋਲੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਗਰਾਂਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਲਾਗੂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੋਗਰਾਜ ਦੇ ਮਕਾਨ ਦੀ ਛੱਤ ਨੂੰ ਪੱਕਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸਬੰਧੀਆਂ ਅੰਗ ਆਉਣ।

ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਅੰਦਰ ਨਕਲ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਜ਼ੋਰਾਂ 'ਤੇ

ਵੇਰਕਾ (ਰਾਣਾ) - ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਅੰਦਰ ਸਲਾਨਾ ਵਿਮਤਿਹਾਨ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਅਜੀਤਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਲਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜੂ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਚੱਲ ਰਹੇ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਖੂਬ ਨਕਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਵਿਭਾਗ ਭਾਵੇਂ ਨਕਲ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀਆਂ ਟਾਹਰਾਂ ਮਾਰਦਾ ਨਹੀਂ ਬੱਕਦਾ ਪਰ ਅਸਲੀਅਤ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੌ ਵੀਸਰੀ ਲਿਆਉਣ ਵਾਸਤੇ ਪੱਥਾਂ ਭਾਰ ਹੋਣਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਸੇਂਟਰ ਵੱਲੋਂ ਨਕਲ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਸੀਨੀ ਸੈਕ: ਸਕੂਲਾਂ / ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਹੋਣ / ਡਿਊਟੀ ਉੱਪਰ ਤੈਨਾਤ ਸਟਾਫ ਦੀ ਵੀ ਖੂਬ ਚਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਬਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਅਚਨਚੇਤ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਅੰਦਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਕਲ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਕੂਲ ਕੋਲਟਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ/ਹੈੱਡਮਿਸਟ੍ਰੈਸ/ਹੈੱਡਮਾਸਟਰ ਸਕੂਲ ਦਾ ਨਾਂ ਨਾ ਲਿਖਣ ਅਤੇ ਛੋਟਾ ਨਾ ਛਾਪਣ ਲਈ ਗੜ੍ਹ ਕੱਢਦੇ ਵੇਖੇ ਗਏ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਪੱਧਰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਇਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਜਿਹੇ ਢਾਂਚੇ ਉੱਪਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਕਲ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਟਾਫ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਭਰਪੂਰ ਟਹਿਲ ਚਲਦੀ ਆਮ ਵੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭਾਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਟਿੱਚ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਨਕਲ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਖਾ ਅਧਿਆਪਕ ਖੁਦ ਹੀ ਨਕਲ ਕਰਵਾ ਰਹੇ

ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਪੱਧਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਟੀਚਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਕਲ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੈਂਟਰ ਸਕੂਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਨਤੀਜਾ ਨਾ ਖਰਾਬ ਆਵੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ/ਕੋਲਟਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਛੱਡਕੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਭਰ ਵੀ ਆਖੀਏ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਮਿਕਾਓ ਏਜੰਟਾਂ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਅੰਦਰ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਨਕਲ ਰੁਖੀ ਕੋਲਟ ਨੂੰ ਨੱਕ ਪਾਉਣ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਮ ਸਿੱਧ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਯਾਂ, ਸਕਰੀਟਿਕਨ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੀਫ ਆਰਗਨਾਈਜ਼ਰ ਕਰਨਰਾਜ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਕਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੇਰਕਾ, ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਓਠੀਆ, ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਪਿਆਸਾ ਆਦਿ ਜਥੇਬੰਦਕ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਪੱਧਰਾਂ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਅਭਾਗ ਨਕਲ ਦੀ ਦੋਸ਼ਤ ਬੁਝਾਓ ਵਿੱਚ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ, ਸਿੱਖਿਆ ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਅਜੀਤਗੜ੍ਹ ਪਾਸੋਂ ਵੱਡੀ ਨਕਲ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਬਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ (ਜੇ.ਸੀ.) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪੱਧਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਕਲ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਡੀ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੈਮਿਸਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਮਹਾਂਸ਼ਿਵਰਾਤਰੀ ਮੌਕੇ ਲੰਗਰ ਭੰਡਾਰ ਲਗਾਇਆ

ਤਰਨ ਤਾਰਨ (ਪ੍ਰਿਥਵਾਲ ਸਿੰਘ)-ਕੈਮਿਸਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਵਲੋਂ ਮਹਾਂਸ਼ਿਵਰਾਤਰੀ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਧਾਈ ਮਾਰਕੀਟ ਨਜ਼ਦੀਕ ਅੰਗਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਅਭਾਗ ਨਕਲ ਦੀ ਦੋਸ਼ਤ ਬੁਝਾਓ ਵਿੱਚ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ, ਸਿੱਖਿਆ ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਅਜੀਤਗੜ੍ਹ ਪਾਸੋਂ ਵੱਡੀ ਨਕਲ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਬਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ (ਜੇ.ਸੀ.) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪੱਧਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਕਲ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਡੀ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਨਾਥ ਦੇ ਜੇਕਾਰੇ ਲਗਦੇ ਗਏ। ਲੰਗਰ ਭੰਡਾਰ ਦੌਰਾਨ ਕੈਮਿਸਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪੂਰੀ, ਜਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਰੰਗਿਤ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਮੁਨੀਸ਼ ਬੰਗੜੀ ਚੱਕ ਤਨ ਤਾਰਨ ਵਿਖੇ ਭੰਡਾਰ ਵਿਚ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੈਮਿਸਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਮੁਖੀ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਭੰਡਾਰ ਵਿਚੋਂ ਲੰਗਰ ਮਰਵਾਹਾ, ਆਦਿ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਕਾਏ ਖੋਜੀ ਗੁਪਤਾ, ਸੰਚਿਤ ਗੁਪਤਾ, ਜਿੰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਭੰਡਾਰ ਵਿਚੋਂ ਲੰਗਰ ਮਰਵਾਹਾ, ਆਦਿ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਕਾਏ ਖੋਜੀ ਗੁਪਤਾ, ਸੰਚਿਤ ਗੁਪਤਾ, ਜਿੰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਲੰਗਰ ਭੰਡਾਰ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਕੈਮਿਸਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਮਦਦਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਸ਼ਯਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਫਕਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਭਗਵਾਨ ਭੋਲੇ

ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਵਿਗਿਆਨ ਕੇਂਦਰ ਨਾਗ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਕਿਸਾਨ ਮੇਲਾ 10 ਨੂੰ

ਸ਼ਹੀਦਾ (ਸੋਇਮ ਆਨੰਦ) - ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਲੋਂ 10 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਵਿਗਿਆਨ ਕੇਂਦਰ ਨਾਗ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਕਿਸਾਨ ਮੇਲਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਵਿਗਿਆਨ ਕੇਂਦਰ ਨਾਗ ਕਲਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਡਾ. ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਾਨ ਮੇਲੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਨਵੀਆਂ ਖੇਤੀ ਤਕਨੀਕਾਂ ਅਪਣਾਉਣ, ਖਰਚ ਘਟਾਉਣ ਵਾਦਿ, ਸਭ ਲਈ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਿਆਉਣ ਵੇਰਗੇ। ਇਸ ਕਿਸਾਨ ਮੇਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਓਪ ਕੁਲਪਤੀ ਡਾ. ਸਤਿਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗੋਲ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਸਮੂਹ ਕਿਸਾਨ ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਿਸਾਨ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗ ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਵਿਭਾਗ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਵਿਭਾਗ, ਬਾਗਬਾਨੀ ਖੇਤੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਆਦਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਲਗਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਲਗਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਮੁਕਬਲਾ ਦਾ ਮੌਕੇ ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਇੰਸਦਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਇੰਟੀ ਦੀ ਫਸਲ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਝੋਨਾ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਸੁਧਰੇ ਬੀਜ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਗੇ। ਡਾ. ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ।

ਸੰਤ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੇਹੜੇ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਹੋਈ ਦਸਤਾਰ ਬੰਦੀ

ਯਾਦਵਿੰਦਰ (ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਿੱਕੀ) - ਪਿੰਡ ਮੇਹੜੇ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੁੱਲੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਲੋਥੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦਸਤਾਰ ਬੰਦੀ ਸਬੰਧੀ ਰੱਖੇ ਸਹਿਜ ਖੇਤ ਦੇ ਭੰਗ ਪਾਏ ਗਏ। ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਰਪੰਚਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਿਰਮਲਾ ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਤ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ, ਸੂਬਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਚੱਲ ਗੁੱਬੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਾਮੀ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਦੇਵੀ (ਮੌਢਾਂ ਵਾਲੇ), ਸੰਤ ਦਰਸਮ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਸਤਰੀ (ਨਿਰਮਲ ਪੰਚਾਇਤ ਅਖਾੜਾ ਗਰਿਦਾਵਾਲ), ਸੰਤ ਸੁਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਲਾ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰੋਪੜ, ਸੰਤ ਸ਼ਬਰ ਸਿੰਘ

ਲੋਕ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਸੌਂਪਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ : ਹਰਦੀਪ ਗਿੱਲ

ਜੀ ਕੁੱਲੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਦਰਸਾਏ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚਲਦੇ ਹੋਏ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਨਾ ਬਾਬਾਵਾ, ਸਰਪੰਚ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜੂ ਬੇਲਾ, ਸਰਪੰਚ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੱਕ ਸ਼ਹੀਦ, ਸਰਪੰਚ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਘਸਲਾ, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਚਾਰਾ, ਸਰਪੰਚ ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮੇਹੜੇ, ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਸਰਪੰਚ ਕੈਮਲ ਸਿੰਘ ਸਲੋਪੁਰ, ਸਰਪੰਚ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਲਾਹਪੁਰ ਆਦਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਸਿੱਖ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿਰੇ ਪਾ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਦਸਤਾਰ ਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਬਾਬਾ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਤੋਖ ਬਾਬਾ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੁੱਲੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗੱਦ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਲਾਲ ਸਿੰਘ

ਛੋਟੇ ਸਰਕਾਰ ਮਨੁ ਸਿਮਰਤੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੱਥਾਂ-ਭਾਰ : ਜਾਮਾਰਾਏ

ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਨਰੇਗਾ ਵਰਕਸ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡੋਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਬੁਰਜ਼ਗਰੀ, ਮਹਿੰਗਾਈ, ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ, ਭੁੱਖਮਰੀ, ਡਿਫਟਾਰਚ, ਕੇਰਾਲੀ ਸਿਖਰਾਂ ਛੂਹ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰੀ, ਅਰਧ ਸਰਕਾਰੀ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿੱਦਿਆ, ਸਿਹਤ ਸੁਲਤਾਂ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਕੱਢ ਕੱਢ ਦੂਰ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਮਨਰੇਗਾ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰੀ ਫੰਡਾਂ 'ਤੇ ਕੱਟ ਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਬਾਰੇ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਲੋਕ ਵੀਰੋਪੀ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਝੂਠੇ ਵਾਅਦੇ ਗਰੰਟੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਮਦਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਚ ਦਿਹਾੜੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਖੱਬ ਅੱਠ ਘੰਟੇ 'ਤੇ 12 ਘੰਟੇ ਮੌਦੇ ਮੌਦੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਨਰੇਗਾ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਨਰੇਗਾ ਸਕੀਮ 'ਚ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਲੇ, ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ, ਕਤਲਗਾਹਤ, ਲੁੱਟਾਂ ਖੱਪਾਂ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਿਥਵਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਾਹਰ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਬਾਇਆਂ 'ਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਹਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਰਟਲ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਟਲ ਨੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ।

ਵੱਡੇ ਸਰਕਾਰ ਮਨੁ ਸਿਮਰਤੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੱਥਾਂ-ਭਾਰ : ਜਾਮਾਰਾਏ

ਫੰਡਾਂ 'ਤੇ ਕੱਟ ਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਬਾਰੇ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਲੋਕ ਵੀਰੋਪੀ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਝੂਠੇ ਵਾਅਦੇ ਗਰੰਟੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਮਦਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਚ ਦਿਹਾੜੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਖੱਬ ਅੱਠ ਘੰਟੇ 'ਤੇ 12 ਘੰਟੇ ਮੌਦੇ ਮੌਦੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਨਰੇਗਾ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹ

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ, ਜਲੰਧਰ

ਕਵਿਤਾਵਾਂ/ਇਤਿਆਦ

ਐਤਵਾਰ, 2 ਮਾਰਚ 2025 (ਆਖਰੀ ਤੱ ਪਹਿਲਾ ਸਫ਼ਾ)

ਗਜ਼ਲ

ਵੱਡ ਸਮੇਂ ਜੋ ਤਾਂਡਵ ਹੋਇਆ, ਝੁੱਪ ਵੱਢਦੀ ਕਾਇਨਾਤ ਰਹੀ।
ਧਰਮ ਮਜ਼੍ਹਬ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਖੋਫ਼ ਪਾਉਣੀ ਆਦਮ ਜਾਤ ਰਹੀ।

ਵਿਹਲੜ ਏਥੇ ਐਸ਼ਾਂ ਕਰਦੇ, ਅਜਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਬਾਤ ਰਹੀ,
ਕਾਮੋ ਮਜ਼੍ਹਬੂਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ, ਦੁੱਖਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਰਹੀ।

ਜਦ ਕਿਰਤੀ ਨੇ ਏਕਾ ਕੀਤਾ, ਪਰਚਮ ਉੱਚਾ ਹੋਇਆ ਤਦ,
ਚੜ੍ਹਦਾ ਆਸਾਂ ਵਾਲਾ ਸੂਰਜ, ਫ਼ਟਦੀ ਕਾਲੀ ਰਾਤ ਰਹੀ।

ਪਾੜਾ ਵਧਦਾ ਜਾਵੇ ਨਿਸ ਦਿਨ, ਏਥੇ ਜੋਕਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ,
ਪ੍ਰੀਤਪਤੀਆਂ ਦੇ ਪੁੜ ਹੋਣਾਂ, ਪਿਸ ਮਜ਼੍ਹਬੂਰ ਜਮਾਤ ਰਹੀ।

ਮਜ਼੍ਹਬੂਰਾਂ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਢਾਂਚੇ ਗਏ, ਭੁੱਖਣ ਭਾਣੇ ਬਾਲ ਰਹੇ,
ਸਾਉਣ ਮਹੀਨੇ ਹਫ਼ਤਾ ਭਰ ਜਦ, ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਬਰਸਾਤ ਰਹੀ।

ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਵੀ ਵਿਚਰਾਂ, ਦਿਸਦੀ ਲੋਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਮਾਂ,
ਮਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਦੀ ਕੁੱਟੀ ਚੂਰੀ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦਾਤ ਰਹੀ।

ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਨਾ, ਨੇੜਾ ਚੰਗੇ ਇਸ ਕਰਕੇ,
ਵੇਨ-ਸਵੈਨੀ ਮਿਲਦੀ ਸਾਨੂੰ, ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਸੋਗਾਤ ਰਹੀ।

(2)

ਜਾਂਗੇ ਧਰਤੀ ਪੁੱਤਰੇ, ਕੁਝ ਤਾਂ ਕਰੋ ਖਿਆਲ।
ਜਲ ਜੰਗਲ ਸਭ ਭਸਮ ਨੇ, ਕੀਤੇ ਮੰਦੜੇ ਹਾਲ।

ਵਾਤਾਵਰਨ ਪਲੀਤ ਹੈ, ਪੈਂਟਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਜ਼ਹਿਰ,
ਕਿਧਰੇ ਆਉਣ ਸੁਨਾਮੀਆਂ, ਕਿਧਰੇ ਸੋਕੇ ਕਹਿਰ।

ਜਲ ਜੰਗਲ ਸੰਭਾਲ ਕੇ, ਕਰ ਜ਼ਰਖੇਜ਼ ਜ਼ਮੀਨ,
ਧਰਤੀ ਬਣੇ ਸੁਹਾਵਣੀ, ਮੌਸਮ ਬਣਨ ਸੁਖੀਨ।

ਨੰਗੀ ਧਰਤੀ ਹੋ ਗਈ, ਹਰ ਥਾਂ ਰੁੱਖ ਆਲੋਪ,
ਮੌਸਮ ਕੀ ਤੋਂ ਕੀ ਬਣੇ, ਕੁਦਰਤ ਕਰੇ ਕਰੋਪ।

ਰੰਗਲਾ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿ ਗਿਆ, ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਪੰਜਾਬ,
ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵੀਰਨੇ, ਜ਼ਹਿਰੀ ਕਰਤੇ ਆਬ।

ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਹਰ ਤਰਫ, ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਨੇ ਜਾਲ,
ਕਿਵੇਂ ਟੈਰਿਫਿਕ ਨਾਲ ਹੀ, ਘੁੰਮੇ ਹਰ ਥਾਂ ਕਾਲ।

(3)

ਨਾ ਹੁਣ ਕੋਇਲ ਕੂਕਦੀ, ਨਾ ਹੀ ਬੋਲਣ ਮੋਰ।
ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲ ਕਰੋ, ਪੇਂਟ ਚੁਫ਼ਰੇ ਸੋਰ।

ਦਲਜੀਤ ਰਾਏ ਕਾਲੀਆ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਵਿ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਰਤ ਦੀ ਲੁੱਟ ਕਰ ਰਹੀ ਜਮਾਤ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤਕ ਕੁਚਾਲਾਂ ਕਰਕੇ ਅਮੀਰੀ-ਗਰੀਬੀ ਦੇ ਵਧ ਰਹੇ ਪਾੜੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹਦੇ ਸ਼ਬਦ ਹਨੇਰਿਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਮਸ਼ਾਲਾਂ ਬਣ ਕੇ ਬਲਦੇ ਹਨ।

— ਗੁਰਚਰਨ ਨੂਰਪੁਰ

ਦਲਜੀਤ ਰਾਏ ਕਾਲੀਆ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਮਾਂ

ਬਦਲੇ ਸਿਸਟਮ ਦੇਸ਼ ਦਾ, ਹੋਇਆ ਬੋਤਰਤੀਬ,
ਜਾਂਗੇ ਕਿਰਤੀ ਕਾਮਿਓ, ਆਪਣੇ ਘੜੇ ਨਸੀਬ।

ਪੈਸਾ ਮਾਈ ਬਾਪ ਹੈ, ਪੈਸੇ ਦੇ ਸਭ ਪੀਰ,
ਪੈਸੇ ਖਾਤਰ ਵੇਚਦੇ, ਹਰ ਥਾਂ ਲੋਕ ਜ਼ਮੀਰ।

ਦੋਹੇ

ਨੇਰੂ ਜਾਂਦੇ ਚੀਰਦੇ, ਤੁਰੇ ਮਸ਼ਾਲਾਂ ਬਾਲ।
ਸੁਰਖ ਸਵੇਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ, ਆਉਣਾ ਸਾਰਾ ਸਾਲ।
ਨਫ਼ਰਤ ਸਾਡਾ ਈਰਖਾ, ਦਿਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਪਾਲ।
ਜੇ ਤੂੰ ਕਰਨਾ ਲੱਚਦੇ, ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ।
ਭਾਵੇਂ ਲੋਕ ਸੁਆਰਥੀ, ਰਿਹਾ ਨਾ ਦੀਨ ਇਮਾਨ।
ਜਿੱਥੋਂ ਮਿਲਦਾ ਲਾਭ ਹੈ, ਉਸੇ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਨ।
ਲੋਕੀ ਹਾਕਮ ਦਾ ਜਦੋਂ, ਦਿੰਦੇ ਤੋੜ ਗੁਰ।
ਸੁਪਨੇ ਸਾਰੇ ਓਸ ਦੇ, ਹੁੰਦੇ ਚਕਨਾਚੂਰ।

ਕਵਿਤਾ

ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਚੋਟਾਂ ਦਾ ਬਿਗਲ ਵੱਜਾ,
ਸ਼ੁਰੂ ਦਲਬਦਲੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਬੋਲੀ।
ਮੌਜਾਂ ਲੁੱਟ ਕੇ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਫੜ ਲੈਂਦੇ,
ਬਗਲੋਂ ਬਣ ਬਣ ਬਹਿੰਦੇ ਮੋਰ ਬੋਲੀ।
ਭੁੱਲਦੇ ਕਈ ਸਿਧਾਂਤ ਨੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੇ,
ਵੇਚਦੇ ਕਈ ਜ਼ਮੀਰ ਨੇ ਹੋਰ ਬੋਲੀ।
ਦਿਸ਼ੇ ਟਕਸਾਲੀ ਨਾ ਹੁਣ ਕਿਧਰੇ,
ਪੱਠੇ ਪਾ ਲੈ ਜੇ ਭਾਵੇਂ ਚੋਰ ਬੋਲੀ।
ਵਰਤ ਸਾਮ ਦਾਮ ਡੰਡ ਭੇਦ ਨੀਤੀ,
ਵੋਟਾਂ ਲੋਟਾਰੇ ਫੋਰ ਬੋਰ ਬੋਲੀ।
'ਕਾਲੀਆ' ਕਿਸੇ ਨਾ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨੀ,
ਗਲੀ ਗਲੀ ਪਾ ਨਾ ਐਵੇਂ ਤੂੰ ਸ਼ੋਰ ਬੋਲੀ।

ਲੋਕ

ਰਾਜ ਭਾਗ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਣੀਏ ਕਿਰਤੀ ਕਾਮੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ।
ਮੰਜ਼ਲ ਉਹ ਹੀ ਸਰ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁੰਦੇ ਹਾਰੇ ਲੋਕ।

ਜ਼ਖਮ ਹਾਲੇ ਵੀ ਰਿਸਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤਨ 'ਤੇ ਪੀੜ ਹੋਛਾਈ ਹੈ,
ਬੀਤ ਚੱਲੀ ਹੈ ਪੈਣੀ ਸਦੀ ਪਰ ਭੁੱਲੇ ਨਹੀਂ ਬਟਵਾਰੇ ਲੋਕ।

ਆਪਣੇ ਨੂੰ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ ਮੋਰਾ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਮਹਾਨ,
ਪਰ ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੁੰਦੇ ਅਕਸਰ ਧਰਮ ਸਹਾਰੇ ਲੋਕ।

ਸ਼ਕਲ ਮੌਮਨਾਂ ਤੇ ਕਰਤੂਤ ਕਾਫ਼ਿਰਾਂ ਵਾਲੀ ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਜਾਪੇ,
ਅਮਨ ਦੇ ਹਾਮੀ ਦਿਸਦੇ, ਛੱਡਦੇ ਪਰ ਅੰਗਿਆਰੇ ਲੋਕ।

ਨੱਟਬੰਦੀ ਤੇ ਅੱਤ ਮਹਿਗਾਈ ਮਾਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਨਤਾ ਨੂੰ,
ਵਿੱਭੋ ਭੁੱਖੇ, ਤਨ ਤੋਂ ਨੰਗੇ, ਕਿੱਦਾਂ ਕਰਨ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲੋਕ।

ਭਾਵੇਂ ਏਥੇ ਟਾਟੇ ਬਿਰਲੇ ਅੰਝਾਨੀ ਅਤੇ ਅਭਾਨੀ ਵੱਸਣ,
ਝੋਂਪੜੀਆਂ ਤੇ ਕੁੱਲੀਆਂ ਵਾਲੇ ਫਿਰਦੇ ਮਾਰੇ ਮਾਰੇ ਲੋਕ।

ਹਿਮਤ, ਲਗਨ ਅਤੇ ਹੌਸਲਾ ਰੱਖਦੇ ਨੇ ਜੋ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ,
ਆਪਣੇ ਦਮ 'ਤੇ ਕਰਦੇ ਨੇ ਸਰ ਪਰਬਤ ਭਾਰੇ ਲੋਕ।

ਆਈਲੈਟਸ ਦੀ ਗੱਡੀ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਜਾਏ ਜਵਾਨੀ ਦੇਸ਼ੋਂ ਬਾਹਰ,
ਬੁੱਢੇ ਮਾਪੇ ਛੱਡ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਖੋਰੇ ਕਿਸ ਸਹਾਰੇ ਲੋਕ।

ਝਾਂਸੇ ਵਿਚ ਨਾ ਆਈ 'ਕਾਲੀਆ' ਬਚ ਕੇ ਚੱਲਣਾ ਸਿੱਖ,
ਦਿਲ ਦੇ ਕੋਹੜੀ, ਮੂੰਹ ਦੇ ਮਿੱਠੇ, ਅੰਦਰੋਂ ਨੇ ਪਰ ਖਾਰੇ ਲੋਕ।

ਦੋਹੇ

ਪੰਡਤ ਭਾਈ ਮੋਲਵੀ, ਵਾਦਰ ਕਰਨ ਕਮਾਲ।
ਰਹਿਣ ਕਦੇ ਵੀ ਦੇਣ ਨਾ, ਜਨਤਾ ਵਿਚ ਸੁਰਤਾਲ।

ਹਰ ਦਿਨ ਹੀ ਹੈ ਵਧ ਰਿਹਾ, ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਸਿਰ ਭਾਰ।
ਭਰੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਰਾਜ ਦੇ, ਦੱਸ ਰਹੀ ਸਰਕਾਰ।

ਹਾਸਲ ਹੋਵੇ ਸਫਲਤਾ, ਲਾ ਕੇ ਪੁਰਾ ਜ਼ੋਰ।
ਤੋੜ ਕਦੇ ਨਾ ਪਹੁੰਚਦੇ, ਬੰਦੇ ਜੋ ਕਮਜ਼ੋਰ।

ਵੇਖ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ, ਕੀ ਚੱਲੀ ਹੈ ਚਾਲ।
ਸਾਰੇ ਮੁਫ਼ਤ ਚ ਭਾਲਦੇ, ਹੁਣ ਆਣਾ ਤੇ ਦਾਲ।

ਲਿਵ ਜੋੜੇ ਕਰਤਾਰ ਵੱਲ, ਕਰਦਾ ਜੋ ਵਿਖਿਆਨ।
ਲਿਵ ਲੱਗੀ ਨਾ ਸਾਧ ਦੀ, ਮਾਇਆ ਵੱਲ ਖਿਆਨ।

ਪੁੱਤਾਂ ਧੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹੀ, ਜਾਪਣਾ ਗਜ਼ਲਾਂ ਗੀਤ।
ਲਿਖਣਾ ਦਰਦ ਸਮਾਜ ਦਾ, ਹਰਥਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਤ।

ਮਸਲੇ ਨਵੇਂ ਉਭਾਰਦੇ, ਨੇੜਾ ਲੋਕ ਸ਼ੋਠਾਨ।
ਜਨਤਾ ਪਾੜੀ ਰੱਖਦੇ, ਚਤੁਰ ਸਿਆਸਤਦਾਨ।

ਅੰਨ੍ਹੀ ਦੋੜ ਪਦਾਰਥੀ, ਭਟਕ ਰਿਹਾ ਇਨਸਾਨ।
ਮੁਕਤੀ ਮਾਰਗ ਭਾਲਦਾ, ਕਿਵ ਹੋਵੇ ਕਲਿਆਣ।

ਹਫ਼ਤਾ ਭਰ ਪਰਵਚਨ ਸੁਣੇ, ਰਿਹਾ ਨਾ ਕੁਝ ਵੀ ਯਾਦ।
ਚੋਤੇ ਦੇ ਵਿਚ ਵਸ ਗਿਆ, ਲੱਗਰ ਬੜਾ ਸਵਾਦ।

ਆਪਣਾ ਕੁਨਸ਼ਾ ਪਾਲਦੇ, ਸਦਾ ਸਿਆਸਤਦਾਨ।

ਜਨਤਾ ਫਿਰਦੀ ਮਗਰ ਹੈ, ਮੁਖਯ ਤੇ ਨਾਦਾਨ।

ਨੇੜਾ ਸੱਤਾ ਮਾਣਦੇ, ਕਰਦੇ ਮਲੀਅਮੱਟ।
ਆਉਂਦੇ ਰੋਗ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਜਦ, ਦਿੰਦੇ ਸਭਾਂ ਵਲੋਟ।

ਘੱਗਰੇ ਨਾ ਫੁਲਕਾਰੀਆਂ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਲੋਪ।
ਕੁੜੀਆਂ ਨੇ ਹੈ ਪਾ ਲਿਆ, ਨਾਲ ਜੀਨ ਦੇ ਟੋਪ।

ਬਾਬਾ ਅੰਮੀ ਸਾਲ ਦਾ, ਮਾਇਆ ਜੋੜੇ ਹੋਰ।
ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਦ ਟੁੱਟਦੀ, ਪਰ ਸਾਧਾਂ ਦੀ ਡੋਰ।

ਸੁਖ ਪਾਉਣਾ ਜੋ ਜਗਤ ਦਾ, ਮਨ 'ਚੋਂ ਮੈਂ ਨੂੰ ਮਾਰ।
ਮਨ 'ਚੋਂ ਮੈਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ, ਜਿੱਤ ਸਕਾਂ ਸੋਸਾਰ।

ਸਾਂਝੇ ਰਹੇ ਪਰਵਾਰ ਨਾ, ਟੁੱਟੇ ਸਭ ਅੰਗ ਸਾਕ।
ਮੋਹ ਮੁਹੱਬਤ ਉੱਡ ਗਏ, ਸਧਾਰੇ ਹੋਈਆਂ ਚਾਕ।

ਭਾਗੋ ਮੌਜਾਂ ਲੁੱਟਦੇ, ਲਾਲ ਨੇ ਮਜ਼੍ਹਬੂਰ।
ਤੋਰੇ ਘਰ ਵੀ ਮਾਲਕਾ, ਕਾਣੀ ਵੇਭ ਜ਼ਹੂਰ।

ਲਾਲੇ ਫਾਕੇ ਕੱਟਦੇ, ਭਾਗੋ ਐਸ਼ ਉਡਾਉਣ।
ਵੇਭ ਅਸਾਵੀਂ ਧਰਤ 'ਤੇ, ਇਸ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਕੋਣ।

ਬਾਣਾ ਪਾ ਕੇ ਧਰਮ ਦਾ, ਦੇਣ ਬੇਦੋਸ਼ੇ ਮਾਰ।
ਧਰਤੀ ਥਰ ਥਰ ਕੱਬਦੀ, ਸਹਿ ਜੁਲਮਾਂ ਦਾ ਭਾਰ।

ਮਾਰ ਮੰਦੇ ਦੀ ਪੈ ਗਈ, ਝੁੰਗ ਨਾ ਚੜ੍ਹਦੀ ਹੱਟ।
ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਹਾਂ ਬੈਠਦੇ, ਕੁਝ ਨਾ ਹੋਵੇ ਵੱਟ।

ਨਾਝ ਕਦੇ ਨਾ ਸਾਡੀਏ, ਕਹੀਏ ਹੋਰ ਜੁਗਾੜ।
ਮਹਿਗਾ ਸਾਨੂੰ ਪੈ ਰਿਹਾ, ਕੁਦਰਤ ਸੋਗ ਖਿਲਵਾੜ।

ਪੈਣਾ ਨੇ ਜਹਿਰੀਲੀਆਂ, ਸ਼ੁੱਧ ਰਹੇ ਨਾ ਨੀਰ।
ਘੋਰ ਪਾਉਣ ਬਿਮਾਰੀਆਂ, ਛੋਟੀ ਮੁੱਕੁ ਸੀਰ।

ਚਾਰ ਚੁਫ਼ਰੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ, ਚੋਰ ਮਾਫ਼ੀਆ ਰਾਜ।
ਗੁੰਡੇ ਤੋ ਬਾਹੂਬਲੀ, ਬਣ ਬੈਠੇ ਸਰਤਾਜ।

ਲੁਠੀ ਜਵਾਨੀ ਬਾਹਰ ਨੂੰ, ਕਰਨ ਕਾਲੀ ਪਰਵਾਸ।
ਬੰਦ ਖਾਠਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਰਧ ਨੇ, ਕੱਟ ਦਏ ਪਰਵਾਸ।

ਭੁੱਲੇ ਜੰਮਣ ਭੋਇ ਨੂੰ, ਤੇ ਵਿਰਸਾ ਖੁਸ਼ਹਾਲ।
ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਮੋਹ ਪੈ ਗਿਆ, ਭਾਲਰ ਪਾਉਂਦਾ ਨਾਲ।

ਮੋਬਾਇਲ 97812-00168

ਸਫ਼ਾ 3 ਦੀ ਬਾਕੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦੇ ਉਭਾਰਦੀ ਪੁਸਤਕ...

ਦਾ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਮੰਦਰਾਂ ਉਪਰ ਹਮਲੇ ਹੋਏ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਗੁਲਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਸਮਰਥਨ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਡਿੱਗ ਗਈ। ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸੀ। ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਮੁਫ਼ਤੀ ਮੁਹੰਮਦ ਸਈਦ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਾ ਕੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾ ਲਿਆ।
1987 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਬਾਰੇ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਫ਼ਤੀ ਮੁਹੰਮਦ ਸਈਦ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤਾਂ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਮੁਸਲਮ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਫਰੰਟ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਉਣ ਦੀ ਸੀ। ਜੇਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੋਰਾ-ਵੇਰੀ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲੱਗੇ। ਇਹ ਉਹ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਵਿੱਚੋਂ ਖਤਮ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। 1987 ਵਿੱਚ ਹੀ ਬੋਲਟ ਨੂੰ ਬੁਲਟ ਵੱਲ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਆਰੰਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
1989 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਹਾਰ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਬਹੁ ਹੱਥੀ ਬੋਲਟ ਘੁਟਾਲੇ ਵਿੱਚ ਘਿਰ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੀ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣ ਗਈ। ਮੁਫ਼ਤੀ ਮੁਹੰਮਦ ਸਈਦ ਪਹਿਲੇ ਮੁਸਲਿਮ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਗਏ।
ਅੰਤਰਦਾਲੀਆਂ ਨੇ ਮੁਫ਼ਤੀ ਮੁਹੰਮਦ ਸਈਦ ਦੀ ਧੀ ਰੁਬੀਆ ਸਈਦ ਨੂੰ ਜੇ ਕੇ ਐੱਲ ਐੱਫ ਦੇ ਅੰਤਰਦਾਲੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ। 13 ਦਸੰਬਰ 1989 ਨੂੰ ਪੰਜ ਅੰਤਰਦਾਲੀ ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨੇ ਪਏ।
ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਭਰ ਗਈ। 1990 ਦਾ ਦਹਾਕਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਸਾਰ ਹੀ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪੰਡਤਾਂ ਦਾ ਨਰਮੋਹਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪੰਡਤਾਂ ਨੂੰ ਹਿਜਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ।
22 ਫਰਵਰੀ 1994 ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਮੱਤਾ-ਮੱਤਾ ਅਰਥ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜੇਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਅੱਟਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ ਤੇ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਵੀ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤਾਕਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਜੁਲਮ ਦੀਆਂ ਕਰਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹਰ ਆਏ ਦਿਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਫੌਜ ਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਘਾਟੀ ਵਿੱਚ ਅਨੇਕਾਂ ਟਾਰਚਰ ਕੈਂਪ ਬਣਾਏ। ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅੰਗਰਾਂ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਰਜ ਹੋਣ ਲੱਗੀਆਂ।
1998 ਵਿੱਚ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੈਰੋਨ ਪਹਾਣੂ ਨਿਰੀਖਣ ਦਾ ਸਫਲ ਤਜਰਬਾ ਕੀਤਾ। ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਭਾਰਤ ਪਹੁੰਚਾਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਧਾਰਕ ਦੇਸ਼ ਬਣ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ 1999 ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੀ ਸਾਹਮਣ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਕਾਰਗਲ ਦਾ ਯੁੱਧ ਛੇਤ ਲਿਆ।
2001 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਦ ਉੱਪਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ।
2002 ਦੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੰਗਿਆਂ ਨੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਸਹਿਮ ਤੇ ਡਰ ਦਾ ਮਾਰੂਲੇ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਜਾਗੂਰੀ ਹੱਲ ਤਲਾਸ਼ਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ।
2005 ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੇ ਮੁਜ਼ੱਫਰ ਨਗਰ ਵਿਚਕਾਰ ਖੱਸ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਤਲਾਸ਼ਣਾ ਸੀ।
ਇਸ ਨਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਅਮਰਨਾਥ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਚਲਣ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਫੜਨ ਲੱਗਾ ਸੀ। 2008 ਵਿੱਚ ਗਵਰਨਰ ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਵਾਸ ਕੁਮਾਰ ਸੈਨਾ ਨੇ ਅਮਰਨਾਥ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਲਈ 99 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਅਮਰਨਾਥ ਸਾਈਨ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਰੋਧ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਗੁਲਾਮ ਨਬੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਗਵਾਰੀ ਵਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਡਿੱਗ ਪਈ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਨਫਰੰਸ ਤੇ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਜਨਤਕ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਹੇ ਗਿਸਕ ਪੁਰਜ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਦੱਖਦਿਆਂ ਗਵਰਨਰ ਐੱਨ ਐੱਨ ਵੇਹਰਾ ਨੇ ਅਮਰਨਾਥ ਸਾਈਨ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਜਨਤਕ ਦਬਾਅ ਵਿਚ ਵਰਦਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਵੱਡਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸੀ।
ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਪੜ੍ਹਾਓ ਆਵਾਜ਼ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਤੇ ਮਾਸ ਤੋਰ 'ਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀਆਂ ਪੁਸ਼ਿਤੀਆਂ ਦਾ ਅਨੈਲਿਸਿਸ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਵਿਰੋਧ ਪੱਥਰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਿਆ? ਇਸ ਦੀ ਰੋਚਕ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਖਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਪੱਥਰ ਮਾਰਨ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰਾਂ ਤੇ ਮਾਸ ਕਰਕੇ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਕਿਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲੱਗੀਆਂ? ਇਹਦੇ ਵੀ ਵਿਖਿਆਨ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਪਏ ਹਨ।
2010 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਬੁਰਹਾਨ ਦੀ ਕਹਾਣੀ। ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਬੁਰਹਾਨ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਬਾਜ਼ਾਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਪੁਲਸ ਨੇ ਰੋਕ ਲਿਆ। ਉਹ ਅਜੇ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦਾ ਮੁੱਛ ਫੁੱਟ ਰੰਗੁਰੂ ਹੀ ਸੀ, ਪੁਲਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਗਰਟਾਂ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁੱਟਿਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਪੁਲਸ ਅਤੇ ਪੈਰਾ ਮਿਲਟਰੀ ਉੱਪਰ ਅਕਸਰ ਲੱਗਦੇ ਹੀ ਹਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਬੁਰਹਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲੱਗੇ। ਬੁਰਹਾਨ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤੰਤਕ ਸਮਝਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਹਥਿਆਰ ਚੁੱਕ ਲਏ। ਉਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ ਮਹਿਜ਼ 16 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀ।

ਬੁਰਹਾਨ ਵਾਨੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸੀ। ਉਹ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਪਰ ਆਪਣੀਆਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀਆਂ ਵੀਡੀਓ ਆਪਲੋਡ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਇਕ ਕਰਦੇ ਸਨ।
ਜਿਸ ਦਿਨ ਬੁਰਹਾਨ ਵਾਨੀ ਦਾ ਐਨਕਾਊਂਟਰ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਿਨ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੀਤੀ ਲਾਇਕਿੰਗ ਇਕੱਠੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸੀ। ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਬੁਰਹਾਨ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨੂੰ ਬੁਣਾ ਪੁਲਸ ਮੁਕਾਬਲਾ ਦੱਸਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਮੁਤਾਬਕ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਬੁਰਹਾਨ ਵਾਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸ਼ਹੀਦ ਮੰਨਦੇ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਬਾਕੀ ਜਨਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਦੱਸਦਾ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵੱਧ-ਵੱਧਰ ਉੱਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।
ਲੋਕ-ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਜੇਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਤਤਕਾਲੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਹਿਬੂਬਾ ਮੁਫ਼ਤੀ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਪਿਆ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਬੇ ਵਿਚ ਸਬਿਤਰੀਆਂ ਠੀਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਦਿਖ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਜੇਕਰ ਮੁਫ਼ਤੀਆਂ ਬਲਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਬੁਰਹਾਨ ਵਾਨੀ ਉੱਥੇ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਮੱਕਾ ਜ਼ਹੂਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਫੌਜ ਨੂੰ ਐਨਕਾਊਂਟਰ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਮਤ ਵਿਚ ਕਈ ਮੋਰਚਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਪ-ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਿਗਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਇਹ ਫੁਟੀਨ ਅੰਤਰਦਾਲ-ਵਿਰੋਧੀ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਬੁਰਹਾਨ ਵਾਨੀ ਵੀ ਉੱਥੇ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਵੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਭਰੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹੁੰਦੇ।' 'ਬੁਰਹਾਨ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਾਟੀ ਵਿਚ ਵੈਲੋ ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਜਿੰਗ ਵਿਚ ਸੌ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਲੱਗਭੱਗ ਸੱਤ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਵਰਫਿਊ ਵਰਗੇ ਹਾਲਾਤ ਬਣੇ ਰਹੇ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਜਵਾਨ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਦੇ ਰਹੇ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਬੁਰਹਾਨ ਵਾਨੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸਿੱਧੂ ਬਣ ਜਾਣਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਕਿੰਨਾ ਨਾਕਾਮ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੇਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਪੁਲਸ ਦੇ ਇਕ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਮਾਰੂਲੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਕਈ ਮੋਰਚਿਆਂ 'ਤੇ ਨਾਕਾਮ ਸੀ ਅਤੇ ਹੈ।' (ਪੰਨਾ 55)

ਬੁਰਹਾਨ ਵਾਨੀ ਦੀ ਮੌਤ ਨੇ ਕਈ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਦਿੱਤੇ। ਇੱਕ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿ ਬੁਰਹਾਨ ਦਾ ਕਤਲ ਭੁੱਟੇ ਬੁਲਮ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੂਜਾ ਬੁਰਹਾਨ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦ ਹੈ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਨਾਇਕ ਹੈ। ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬੁਰਹਾਨ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਉੱਪਰ ਜਨਤਕ ਸੋਗ ਮਨਾਇਆ ਤੇ ਅੰਗਰਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ। ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਗਰਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੰਧ ਬੁਰਹਾਨ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਜ਼ੋਰ ਫੜਨ ਲੱਗਾ ਹੈ।
'ਬੁਰਹਾਨ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਾਟੀ ਵਿਚ ਇਕ ਨਾਅਰਾ, ਜੋ ਅੰਗਰਾਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ-ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਲਗਾਇਆ, 'ਤੇਰਾ ਭਾਈ ਮੇਰਾ ਭਾਈ, ਬੁਰਹਾਨ ਭਾਈ, ਬੁਰਹਾਨ ਭਾਈ।' ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੇ ਅੰਗਰਾਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਜੱਠਿਆਂ ਅਤੇ ਜਨਾਜ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਭੀੜ ਵਧਦੀ ਚਲੀ ਗਈ। ਬੁਰਹਾਨ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਵੱਧ-ਵੱਧ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਤੇ ਉੱਤਰੇ। ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੋਗ ਮਨਾਇਆ। ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਚੁੱਕੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਿਆਂ। ਬੁਰਹਾਨ ਦੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਜਨਤਾ ਨੇ 'ਸ਼ਾਹੀ ਸ਼ਹੀਦ' ਵਿਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਬੁਰਹਾਨ ਭਰਾ
ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ (ਖੇਤਰ) ਲਈ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ। ਇਹ ਪੁਲਿਤ ਬਿਰਤਾਂਤ ਹੈ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸੀ ਕਿ ਜਨਾਜ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਭੀੜ ਅੰਤਰਦਾਲ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਜਨ-ਸਮਰਥਨ ਸੀ। ਭੀੜ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਡੇ ਗੱਠ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਫਿਰ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੜ੍ਹ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। (ਪੰਨਾ 135)
'ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੱਬੇਪੱਖੀਆਂ ਅਤੇ ਉਦਾਰਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਜਨਾਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਇਕ ਪਹਿਲੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਜਨਾਜ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਭੀੜ ਅੰਤਰਦਾਲ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਜਨ-ਸਮਰਥਨ ਸੀ। ਭੀੜ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਡੇ ਗੱਠ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਫਿਰ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੜ੍ਹ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। (ਪੰਨਾ 135)
'ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੱਬੇਪੱਖੀਆਂ ਅਤੇ ਉਦਾਰਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਜਨਾਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਇਕ ਪਹਿਲੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਜਨਾਜ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਭੀੜ ਅੰਤਰਦਾਲ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਜਨ-ਸਮਰਥਨ ਸੀ। ਭੀੜ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਡੇ ਗੱਠ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਫਿਰ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੜ੍ਹ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। (ਪੰਨਾ 135)

ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਅੰਗਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੈਸ਼-ਏ-ਮੁਹੰਮਦ ਨੇ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਾਂ ਨੂੰ ਸੋਗ ਮਨਾਉਣੀਆਂ ਅੰਗਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਖਿੱਚਣ ਤੋਂ ਵਰਜਿਆ ਸੀ। ਅੰਤਰਦਾਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਾਫ਼ਾ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਖਿੱਚਣ ਤੋਂ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਰੋਕ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਜੈਸ਼ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅੰਗਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰੋਚੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੇ ਦਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਕਸ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਅੰਗਰਾਂ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਜੈਸ਼ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਕਸ ਦੇ ਦੁੱਖ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅੰਗਰਾਂ ਨੇ ਜਨਾਜ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੇ ਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਅਸਲੀ ਤਸਵੀਰ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਅੰਤਰਦਾਲੀਆਂ ਤੇ ਜਨਾਜ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਅੰਗਰਾਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਕਾਰ ਬੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗਰਾਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਟੀ ਦੀਆਂ ਵਾਦਕ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। 'ਲਾਲ ਚੌਕ' ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦੇ ਉਭਾਰਦੀ ਹੈ।
ਮੋਬਾ 94674-97400

